

Obrazloženje uz prijedlog Proračuna Općine Promina za 2024. godinu i projekcije za 2025. i 2026. godinu te Plan razvojnih programa za razdoblje 2025.-2026.

1. UVOD

Temeljem članka 40. Zakona o proračunu (NN 144/21), propisan je način na koji se izrađuje nacrt proračuna za iduću proračunsku godinu i projekcije proračuna za sljedeće dvije proračunske godine, kao i predlaganje i donošenje istog.

Prijedlog proračuna Općine Promina za 2024. godinu izrađen je na temelju Zakona o proračunu (NN 144/21) i Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. – 2026. godine, koje je sastavilo Ministarstvo financija.

Navedenim aktima omogućava se financiranje poslova, funkcija i programa koje izvršavaju upravna tijela, radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana, koji se temeljem posebnih zakona i drugih na zakonu zasnovanih propisa financiraju iz javnih prihoda, odnosno iz proračuna Općine Promina.

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 26/10, 120/13 i 01/20) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN 114/10, 31/11, 124/14, 115/15, 135/15, 87/16, 03/18, 126/19 i 108/20).

Zakonom o proračunu uveden je trogodišnji fiskalni okvir i programsko planiranje. Time su postavljena dva glavna cilja: prvi je preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa (i aktivnosti i projekata) i postizanje fiskalne discipline, a drugi je alokacija raspoloživih sredstava prema razvojnim prioritetima lokalne jedinice.

Zakon o proračunu utvrđuje da se proračun JLP(R)S za sljedeću godinu donosi na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije proračuna za naredne dvije godine na razini skupine (druga razina računskog plana).

Zakonom o proračunu utvrđena je obveza izrade plana razvojnih programa za tekuću godinu i projekcija za dvije naredne godine. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu mijenja se sadržaj plana razvojnih programa na način da sam plan razvojnih programa predstavlja strateško – planski dokument.

Člankom 12. Zakona o proračunu propisano je jedno od ključnih proračunskih načela – načelo transparentnosti. Načelo transparentnosti iznimno je važno zbog uvida javnosti svih zainteresiranih u način trošenja proračunskih sredstava.

2. OBRAZLOŽENJE PLANIRANIH PRIHODA/PRIMITAKA, RASHODA/IZDATAKA PRORAČUNA OPĆINE PROMINA ZA 2024. GODINU, S PROJEKCIJAMA ZA 2025. I 2026. GODINU

Osnovno polazište za izradu Prijedloga proračuna Općine Promina za razdoblje 2024. – 2026. godine i pratećih plansko – financijskih dokumenata (projekcije i plan razvojnih programa, odluka o izvršavanju proračuna) su ostvareni prihodi i primici te rashodi i izdaci do konca studenog 2023. godine.

Najznačajniji prihodi proračuna su: prihodi od poreza, prihodi od imovine, prihodi iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga, kazne i upravne pristojbe, prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine.

Izvori financiranja

Osnovni izvori financiranja proračuna su: opći prihodi i primici, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te namjenski primici.

U izvor financiranja – opći prihodi i primici proračun uključuje prihode od poreza, prihode od financijske imovine, prihode od nefinancijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi i prihode od kazni.

U izvor financiranja prihodi za posebne namjene – uključuju se prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima (namjenski prihodi) Ovaj izvor čine: komunalna naknada, komunalni doprinos, spomenička renta, vodni doprinos, doprinos za šume, naknada zbog korištenja zaštićenog prirodnog područja i ostalo.

Izvor financiranja pomoći – čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, prihodi iz drugih proračuna te ostalih subjekata unutar općeg proračuna.

Izvor financiranja donacije – čine prihodi ostvareni od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i ostalih subjekata izvan općeg proračuna.

Izvor financiranja prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja – čine sredstva od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i od naknade štete s osnova osiguranja, a mogu se koristiti samo za kapitalne rashode.

Izvor financiranja namjenski primici – čine primici od financijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

Prijedlog proračuna Općine Promina za 2024. godinu i projekcije za 2025. i 2026. godinu sastoji se od općeg i posebnog dijela te Plana razvojnih programa za razdoblje 2024. – 2026. godina.

Opći dio Proračuna sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja.

U Računu prihoda i rashoda planirani su prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine te rashodi poslovanja i rashodi za nabavku nefinancijske imovine, iskazani po ekonomskoj klasifikaciji i po izvorima financiranja.

U Računu financiranja iskazani su primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

U Posebnom dijelu Proračuna, planirani rashodi i izdaci raspoređeni su po programima odnosno aktivnostima, tekućim i kapitalnim projektima. U okviru programa, projekata i aktivnosti, rashodi i izdaci su iskazani prema ekonomskoj, funkcijskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama.

2.1. PRIHODI I PRIMICI PRORAČUNA

Ukupni prihodi i primici proračuna Općine Promina za 2024. godinu planirani su u iznosu od 5.364.180,81 €.

Ukupni rashodi i izdaci proračuna Općine Promina za 2024. godinu planirani su u iznosu od 5.364.180,81 €.

2.1.1. PRIHODI POSLOVANJA

Ukupni prihodi poslovanja u 2024. godini planiraju se u iznosu od 5.355.553,81 €.

Prihodi od poreza na dohodak planiraju se za 2024. godinu u iznosu od 150.500,00 eura. Projekcija prihoda je napravljena na temelju ostvarenja u 2023. godini.

Prihodi od poreza na imovinu planirani su u iznosu od 15.000 eura, a u najvećoj se mjeri odnose na porez na promet nekretnina ostvaren na području Općine Promina.

Prihodi od poreza na robu i usluge planirani su u iznosu od 1.000,00 eura.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna planiraju se u iznosu od 4.097.715,29 eura.

Od navedenog iznosa najznačajniji iznos se odnosi na pomoći preko mjera ruralnog razvoja Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU.

Projekti koji su planirani:

- Sanacija NC 178 (Okalj – Podi), koja se namjerava aplicirati na mjeru 7.2.2. APPRRR, u iznosu 1.250.000,00 eura
- Rekonstrukcija Doma kulture u Oklaju i Trga u iznosu od 1.500.000,00 eura, koja se namjerava aplicirati na mjere APPRRR-a.
- NC Matase-Zelići koja će se financirati iz projekta Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja u iznosu od 80.000,00 eura.
- NC Okalj koja će se financirati iz projekta Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja u iznosu od 50.000,00 eura.
- Smirivanje prometa u neposrednoj blizini dječjeg vrtića Suknovci koje će se financirati iz sredstava Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 40.227,25 eura.
- Nogostup I i II u Oklaju i uređenje pješačkog prijelaza u Razvođu u iznosu od 72.525,25 eura financiranih iz projekata Županijskih cesta Šibensko-kninske županije.
- Projekt „Zaželi“ Ministarstva rada i mirovinskog sustava u iznosu od 112.000,00 eura za jednu godinu provedbe.
- Uređenje Etnološke zbirke u kulturnom centru Mratovo, faza III (35.000,00 eura) i arheološki iskopi na području Grudina i Rakovače-Križeve njive (26.348,40 eura) financirano iz sredstava Ministarstva kulture.
- NC Mratovo (80.000,00 eura) i hodnica Nečven-Mratovo (193.200,00 eura), sufinancirani iz projekata Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU.
- NC Mala Promina (330.445,28 eura), SECAP (9.200,00 eura), Izo-info aktivnosti (2.193,11 eura), financirano iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Prihodi od imovine odnose se na prihode od financijske i nefinancijske imovine i prihode od kamata te se u 2024. godini planiraju se u iznosu od 289.600,00 eura (prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije, naknade za korištenje prostora koje koriste proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije, naknade za korištenje zaštićenih prirodnih područja (NP Krka, eksploataciju mineralnih sirovina Calcit, naknada za pravo puta služnosti HT).

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planiraju se u iznosu od 553.238,54 eura. Navedeni prihodi odnose se na upravne i administrativne pristojbe, prihode po posebnim propisima, komunalni doprinos i naknade, šumski doprinos, itd. Najveći udio ovih prihoda za 2023. godinu se planira ostvariti od komunalnog doprinosa za polja solarne elektrane na području Općine Promina.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija planirani su u iznosu od 248.500,00 eura, najveći iznos se odnosi na uplate građana za katastarske izmjere k.o. Suknovci.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 8.626,98 eura, a odnose se na prihode od prodaje materijalne imovine (zemljišta) u iznosu od 7.000,00 eura te otkupa stanova u iznosu od 1.000,00 eura.

2.2. RASHODI I IZDACI PRORAČUNA

Prijedlog rashoda i izdataka prijedloga proračuna Općine Promina za 2024. godinu iznosi 5.364.180,81 eura.

Rashodi poslovanja u 2024. godini planirani su u iznosu od 1.034.491,45 eura.

Stavka	2023.	2024.	Promjena
Rashodi poslovanja	720.657,77 €	1.034.491,45 €	+43,55 %
Rashodi za zaposlene	116.001,51 €	240.570,96 €	+107,39%
Materijalni rashodi	407.518,12 €	580.105,47 €	+42,35%
Financijski rashodi	40.200,00 €	3.000,00 €	-92,54 %
Subvencije	0,00	33.180,70 €	+100%
Tekuće pomoći	102.562,88 €	97.000,00 €	-5,42 %
Naknade građanima i kućanstvima	40.248,51 €	64.600,00 €	+60,50 %
Donacije i ostali rashodi	14.126,75 €	16.034,32 €	+13,50 %

Rashodi za zaposlene su veći za 107,39 % u odnosu na 2023. godinu jer planiramo zaposliti sedam osoba i jednog voditelja kroz projekt Zaželi.

Materijalni rashodi u planu za 2024. godinu rastu za 42,35 %, a povećanje se odnosi na stavku provedbe katastarske izmjere k.o. Suknovci.

Financijski rashodi planirani su u 92,54% manjem iznosu u odnosu na 2023. godinu, u kojoj su zakonske zatezne kamate i glavnica Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, te kamate i troškovi ovrhe Roto Dinamicu bili značajan dio rashoda.

Iznos subvencija, odnosno potpora u poljoprivredi nije realiziran u 2023. godini pa se iznos od 33.180,70 € planira za 2023. godinu.

Tekuće pomoći unutar opće države smanjuju se za 5,42 % u odnosu na 2023. godinu zbog sufinanciranja vlade troškova vrtića .

Donacije udrugama i ostali rashodi se povećavaju za 13,50 %

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 4.329.689,36 €, a usporedba sa 2023. godinom dana je u nastavku:

Stavka	2023.	2024.
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	200.416,53 €	4.329.689,36 €
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	31.903,85 €	110.000,00 €
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	168.512,68 €	4.189.689,36 €
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	0,00	30.000,00 €

Neki od značajnijih rashoda za nabavu nefinancijske imovine:

- Nabava kamion za komunalno održavanje- 80.000,00 €
- Planska, projektna i troškovnička dokumentacija po strategiji razvoja- 110.000,00 €
- Sanacija lokalnih nerazvrstanih cesta i pješačkih staza- 2.092.981,14 €
- Rekonstrukcija Doma kulture u Oklaju i Trga – 1.500.000,00 €
- Dodatna ulaganja na sustavu javne rasvjete –61.000,00 €
- Izgradnja nogostupa u Oklaju – 80.073,75 €
- Izgradnja vježbališta- 41.790,00 €
- Uređenje groblja Lukar, Oklaj, Mratovo - 116.796,07 €
- Spomenik (Križ) – 45.000,00 €
- Uređenje mrtvačnice i okoliša u Oklaju – 20.000,00 €
- Opremanje etnološke zbirke u Kulturnom centru Mratovo (faza III) – 35.000,00 €
- Smirivanje prometa - 57.000,00 €
- Višegodišnji nasadi – 5.000,00 €
- Arheološki iskopi – 37.548,40 €
- Dodatna ulaganja na građevinskim objektima (solari na vrtiću) -35.000,00 €

Ovi projekti se namjeravaju financirati iz projekata, tekućih i kapitalnih pomoći ministarstava Vlade RH, te komunalnih naknada solarne elektrane Promina koja bi trebala započeti s radom u prvoj polovici 2024. godine.

Plan razvojnih programa 2024.-2026.

Planovi razvojnih programa predstavljaju strateški dokument JLS, stvarajući dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenta jedinice s proračunskim planiranjem.

U Planu razvojnih programa za razdoblje 2024. – 2026. navedeni su svi investicijski projekti te ostali programi koje će provoditi Općina Promina, a koji su povezani sa programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Osim pokazatelja rezultata, svaki od programa u okviru određenog cilja sadrži i ciljanu vrijednost, koju je planiranim programom potrebno ostvariti.

3. POTRAŽIVANJA I OBVEZE

Na dan 28. studenog 2023. godine ukupna potraživanja Općine Promina iznose 386.421,00 eura.

Na dan 28. studenog 2023. godine nepodmirene obveze Općine Promina iznose 51.392,78 eura.

4. OBVEZE PO SUDSKIM PRESUDAMA

Na dan 7. prosinca Općina Promina nema obveza po sudskim presudama.

U Oklaju, 7.12. prosinca 2023. godine

Viši savjetnik za financijsko računovodstvene poslove
Ana Galić, mag. oec.